

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์ : “ปฺลฺุชฺชน — ปฺลฺุชฺชน ผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส”

คำว่า ปฺลฺุชฺชน เป็นคำมาจากภาษาบาลี ว่า ปฺลฺุชฺชน มาจากคำว่า ปฺลฺุ (หนา) + ชน (ชน, บุคคล) แล้วซ้อน ชฺ จึงสำเร็จรูปเป็น ปฺลฺุชฺชน (อ่านว่า ปฺ-ลฺุ-ช-ชะ-นะ) เขียนตามภาษาไทยเป็น ปฺลฺุชฺชน (อ่านว่า ปฺ-ลฺุ-ชน) แปลว่า ชนผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส, บุคคลผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส, ชนผู้ไม่ใช่พระอริยบุคคล, ชนผู้ยังไม่ได้บรรลุลोकุตตรธรรม ในปปัญจสูทนี อรรถกถา มัชฌิมนิกาย มูลปัณณาสก์ มูลปริยายสูตร ได้ให้ความหมายของคำว่า ปฺลฺุชฺชน ไว้ดังนี้

ชนทั้งหลาย ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า ยังกิเลสหนาให้เกิด, ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า เตือนร้อนด้วยความเดือดร้อนต่างๆ เป็นอันมาก, ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า เราร้อนด้วยความเราร้อนต่างๆ เป็นอันมาก, ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า กำหนด ดิดใจ สยบ ลุ่มหลง ดิดขัด ขัดข้อง พัวพัน ในกามคุณ ๕ (รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ) เป็นอันมาก, ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า ถูกนิเวรณ ๕ (ความพอใจในกาม ความพยาบาท ความวุ่นงาหาวนอน ความลั้เลสงสัยในสภาพธรรม และ ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ) ร้อยรัดไว้ ปกคลุม ปิดบัง ครอบงำไว้ เป็นอันมาก, อีกอย่างหนึ่ง ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอยู่ในหมู่ชนผู้มีธรรมจริยาดำ ผู้หันหลังให้กับอริยธรรมจำนวนมาก คือ นับไม่ถ้วน ซึ่งหันหลังให้กับอริยธรรม, อีกอย่างหนึ่ง ชื่อว่า ปฺลฺุชฺชน เพราะอรรถว่า ชนนี้ ถึงการนับว่าแยกอยู่ต่างหาก คือ ไม่เกี่ยวข้องกับพระอริยเจ้าทั้งหลาย ผู้ประกอบด้วยคุณ มีศีล และสุตะ (การสดับตรับฟังพระธรรม) เป็นต้น.

ปฺลฺุชฺชน มี ๒ ประเภท ดังข้อความจากสุมังคลวิลาสิณี อรรถกถา ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค พรหมชาลสูตร ว่า

ปฺลฺุชฺชนมี ๒ พวก คือ อันธปฺลฺุชฺชน (ปฺลฺุชฺชนผู้มีคบอด) ๑ กัลยาณปฺลฺุชฺชน (ปฺลฺุชฺชนที่ดีงาม) ๑

ในปฺลฺุชฺชน ๒ พวกนั้น บุคคลผู้ไม่มีการเรียน การสอบถาม การฟัง การทรงจำ และการพิจารณา ในขันธ ธาตุ และอายตนะเป็นต้น นี้ชื่อว่า อันธปฺลฺุชฺชน บุคคลผู้มีกิจเหล่านั้น ชื่อว่า กัลยาณปฺลฺุชฺชน.

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดง แม้ว่าจะทรงแสดงโดยโวหารปรารภถึงบุคคลประเภทต่างๆ ที่มีความประพฤติเป็นไปอย่างนั้นอย่างนี้ตามการสะสมของแต่ละบุคคล แต่ก็ไม่พ้นไปจากสภาพธรรมที่มีจริง เพราะมีสภาพธรรมที่มีจริง จึงมีการสมมติว่าเป็นสัตว์เป็นบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องเตือนให้ผู้ฟังผู้ศึกษาได้เข้าใจตัวเองตามความเป็นจริง เพื่อจะได้เป็นผู้ไม่ประมาทในการอบรมเจริญปัญญา เพื่อความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น เพื่อขัดเกลาละคลายกิเลสของตนเองซึ่งมีมากเป็นอย่างยิ่ง

โดยปกติของปฺลฺุชฺชนแล้ว เป็นผู้ที่หนาแน่นไปด้วยกิเลส และมักจะเป็นผู้พ่ายแพ้ให้กับกิเลส มักตกไปจากกุศล ซึ่งเป็นความจริงอย่างยิ่งทีเดียว เพราะเหตุว่า **ปฺลฺุชฺชนไม่ใช่พระอริยบุคคล ยังเต็มไปด้วยกิเลส เป็นผู้มีกิเลสที่ยังไม่ได้ดับเลย** แต่ก็ควรที่จะได้พิจารณาว่า จะเลือกเป็นปฺลฺุชฺชนผู้มีคบอด (อันธปฺลฺุชฺชน) ผู้ไม่ได้สะสมกุศล ไม่ได้สะสมปัญญาจากการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ไม่มีคุณความดีอะไรเลย หรือจะเป็นปฺลฺุชฺชนที่ดีงาม (กัลยาณปฺลฺุชฺชน) ผู้มีความจริงใจที่จะเจริญกุศลประการต่างๆ พร้อมทั้งฟัง

พระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญาในชีวิตประจำวัน เพื่อขัดเกลาละคลายกิเลสของตน
เองต่อไป ทั้งหมดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการสะสมของแต่ละบุคคลจริงๆ เป็นไปตามเหตุปัจจัย ไม่อยู่ใน
อำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น

ตราบใดที่ยังเป็นปุถุชน อกุศลจิตย่อมเกิดขึ้นมากกว่ากุศลจิต แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้สะสมเหตุที่ดีมา
เห็นประโยชน์ของการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญาในชีวิตประจำวัน ย่อมมีทาง
ที่จะทำให้จากที่เคยเป็นผู้มีโทษมาก ที่มีกาย วาจา ใจ เป็นไปด้วยอกุศลเสียเป็นส่วนใหญ่ ก็จะค่อยๆ
น้อมไปในทางที่เป็นกุศлыิ่งขึ้น มีความละอาย มีความเกรงกลัวต่ออกุศลธรรมมากยิ่งขึ้น เห็นประโยชน์
ของกุศลธรรมมากยิ่งขึ้น ขัดเกลากิเลสมากขึ้น คล้อยตามความเข้าใจที่ค่อยๆ เจริญขึ้นได้

บุคคลผู้ที่สนใจในการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ย่อมเป็นผู้เห็นประโยชน์ของปัญญา เพราะ
ปัญญาเท่านั้นที่จะสามารถดับกิเลสได้ แต่ถ้าไม่มีปัญญาเลย เรื่องของการหมดกิเลสก็เป็นไปไม่ได้ ดังนั้น
สิ่งที่ขาดไม่ได้คือการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม สะสมปัญญา ความเข้าใจถูก เห็นถูก ไปตามลำดับ
เพราะปัญญานี้เองที่จะเป็นเหตุทำให้จากที่เป็นปุถุชนผู้เต็มไปด้วยกิเลสประการต่างๆ มากมาย สามารถ
ดำเนินไปถึงการรู้แจ้งอริยสัจธรรมเป็นพระอริยบุคคล ดับกิเลสได้ตามลำดับ ข้ามพ้นจากความเป็น
ปุถุชนได้ในที่สุด ซึ่งจะต้องอาศัยกาลอันยาวนานในการอบรมเจริญปัญญา.

[ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. : www.dhammahomefellowship.com , โทร . ๐๘๕-๖๒๑๗๑๐๖]